

Sygn. akt VI U 170/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 maja 2018 r.

Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi-Południe w Warszawie VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSR Małgorzata Kryńska - Mozolewska

Protokolant: starszy protokolant sądowy Marzena Szablewska

po rozpoznaniu w dniu 17 maja 2018 r. w Warszawie na rozprawie

sprawy z odwołania S. J. (1)

od decyzji (...)w W. z dnia (...),, znak: (...)

przeciwko (...) w W.

o zasiłek chorobowy

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, iż przyznaje odwołującemu S. J. (1) prawo do zasiłku chorobowego za okres od 3 stycznia 2017 roku do 24 stycznia 2017 roku.

Sygn. akt VI U 170/17

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia (...)znak: (...) (...)w W. odmówił S. J. (1) prawa do zasiłku chorobowego za okres od 3 stycznia 2017 roku do 24 stycznia 2017 roku. W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że tytuł ubezpieczenia chorobowego ustał z dniem 31 grudnia 2016 roku, po ustaniu tytułu ubezpieczenia w okresie orzeczonej niezdolności do pracy odwołujący wykonywał pracę zarobkową od 16 stycznia 2017 roku w(...), co skutkowało utratą prawa do zasiłku chorobowego za cały wskazany okres.

(decyzja z dnia 8 lutego 2017 roku – akta organu rentowego)

W odwołaniu od powyższej decyzji S. J. (1) złożonym do organu rentowego 1 marca 2017 roku wniósł o uchylenie decyzji w całości oraz przyznanie prawa do zasiłku chorobowego podnosząc, że skarżona decyzja jest niezgodna ze stanem faktycznym.

(odwołanie – k. 1)

Organ rentowy w odpowiedzi wniósł o oddalenie odwołania wskazując, że w dniu 16 stycznia 2017 roku w czasie orzeczonej niezdolności do pracy odwołujący podjął pracę zarobkową w firmie (...) na podstawie umowy agencyjnej (umowa uległa rozwiązaniu z dniem 16 stycznia 2017 roku – zerowe raporty rozliczeniowe). W dniu 17 stycznia 2017 roku odwołujący zawarł umowę zlecenie z (...) co skutkowało odmową prawa do zasiłku chorobowego za okres od 3 stycznia 2017 roku do 24 stycznia 2017 roku. (...) wskazał, że w okresie od 17 stycznia 2017 roku do 21 marca 2017 roku odwołujący nie wykonywał usługi wynikającej z umowy zlecenia. Organ rentowy wskazał, że na dzień złożenia odpowiedzi na odwołanie tj. 4 maja 2017 roku tytuł z umowy zlecenia był otwarty.

(odpowiedź na odwołanie – k. 2–2v)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Odwołujący się S. J. (2) był niezdolny do pracy w okresach:

- od dnia 2 stycznia 2017 roku do dnia 24 stycznia 2017 roku,
- od dnia 25 stycznia 2017 roku do dnia 21 lutego 2017 roku,
- od dnia 22 lutego 2017 roku do dnia 21 marca 2017 roku,
- od dnia 22 marca 2017 roku do dnia 20 kwietnia 2017 roku.

(dowód: druki ZUS ZLA – akta organu rentowego)

Odwołujący od 10 października 2016 roku do 31 grudnia 2016 roku posiadał tytuł ubezpieczenia chorobowego z tytułu zawartej umowy u płatnika (...), od 11 października 2016 roku do 31 grudnia 2016 z tytułu zawartej umowy u płatnika (...). Z dniem 31 grudnia 2016 roku ustały oba tytuły ubezpieczenia chorobowego dla odwołującego.

(okoliczności bezsporne, a nadto akta organu rentowego)

W dniu 16 stycznia 2017 roku odwołujący zawarł z (...) umowę zlecenia nie przystępując do realizacji przedmiotu umowy. W tym dniu odwołujący został wyrejestrowany z ubezpieczenia społecznego i nie zostało wypłacone mu wynagrodzenie.

Odwołujący w dniu 17 stycznia 2017 roku zawarł z (...) z siedzibą we W. w przedmiocie wykonywania doraźnych usług ochrony fizycznej. Umowa została zawarta do dnia 31 grudnia 2017 roku, z wynagrodzeniem należnym odwołującemu w tej sprawie w wysokości 13 zł brutto za godzinę wykonywania zlecenia lub świadczenia usługi.

S. J. (3) nie otrzymał wynagrodzenia z umowy zlecenia, nie przystąpił do realizacji umowy zlecenia, nie wykonywał żadnych prac w jej ramach.

(dowód: pismo – k. 32; umowa zlecenie – k. 40-42; pismo – k.55)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów dołączonych do akt niniejszej sprawy, pism będących odpowiedzią na zobowiązania Sądu (k. 32 i 55) w tym dokumentów zawartych w aktach organu rentowego, których prawdziwość nie była kwestionowana przez strony postępowania. Sąd nie dał wiary zeznaniom odwołującego złożonych na rozprawie w dniu 3 października (od 00:03:13 do 00:07:25), gdyż w zakresie dokumentów przedłożonych w toku sprawy (w tym umowy zlecenie zawartej z (...) z siedzibą we W.) wynika, że odwołujący podpisywał przedmiotową umowę zlecenie. Mając na względzie powyższe przy ustalaniu stanu faktycznego Sąd nie oparł się na zeznaniach odwołującego ustalając stan faktyczny w niniejszej sprawie.

Sąd zważył, co następuje:

Przedmiotem rozpoznania w niniejszej sprawie jest kwestia przysługiwania odwołującemu się prawa do zasiłku chorobowego za okres od dnia 3 stycznia 2017 roku do dnia 24 stycznia 2017 roku.

Zgodnie z art. 7 pkt 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 roku o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (tekst jednolity – Dz. U. z 2014 roku, poz. 159, ze zm.; dalej, jako: ustawa zasiłkowa) zasiłek chorobowy przysługuje również osobie, która stała się niezdolna do pracy po ustaniu tytułu ubezpieczenia chorobowego, jeżeli niezdolność do pracy trwała bez przerwy, co najmniej 30 dni i powstała nie później niż w ciągu 14 dni od ustania tytułu ubezpieczenia chorobowego. W niniejszej sprawie Sąd ustalił, że tytuł ubezpieczenia chorobowego w przypadku odwołującego ustał 31 grudnia 2016 roku, a niezdolność do pracy powstała w dniu

2 stycznia 2017 roku i trwała nieprzerwanie do 20 kwietnia 2017 roku. Mając na względzie powyższe przesłanki przyznania odwołującemu zasiłku chorobowego po ustaniu tytułu ubezpieczenia chorobowego zostały wypełnione (nieprzerwana niezdolność do pracy odwołującego trwała 109 dni, powstała 2 dni po ustaniu tytułu ubezpieczenia chorobowego).

Organ rentowy wskazał w uzasadnieniu decyzji na regulację z art. 13 ust. 1 tej ustawy, która wyłącza możliwość przyznania prawa do zasiłku chorobowego po ustaniu zatrudnienia, pomimo spełnienia przez odwołującego się wymogów z jej art. 7 pkt 1. Otóż zgodnie z art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy zasiłkowej, na który powołał się organ rentowy przy wydaniu skarżonej w niniejszej sprawie decyzji, zasiłek chorobowy z tytułu niezdolności do pracy powstałej po ustaniu tytułu ubezpieczenia nie przysługuje za okres po ustaniu tytułu ubezpieczenia chorobowego, jeżeli osoba niezdolna do pracy kontynuuje działalność zarobkową stanowiącą tytuł do objęcia obowiązkowo lub dobrowolnie ubezpieczeniem chorobowym albo zapewniającą prawo do świadczeń za okres niezdolności do pracy z powodu choroby. Organ rentowy wskazał jednocześnie, że odwołujący się po ustaniu jego tytułu ubezpieczenia w dniu 31 grudnia 2016 roku zawarł umowy zlecenia w dniach 16 stycznia 2017 roku oraz 17 stycznia 2017 roku.

Niewątpliwie zawarcie umowy zlecenia albo innej umowy o świadczenie usług stanowi tytuł do objęcia dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym, zgodnie z regulacją z art. 11 ust. 2 oraz art. 6 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity - Dz. U. z 2015 roku, poz. 121, ze zm. – dalej jako: ustawa systemowa).

Z ustalonego przez Sąd stanu faktycznego wynika, że odwołujący się w chwili ustania jego zatrudnienia (31 grudnia 2016 roku) od 1 stycznia 2017 roku nie posiadał tytułu ubezpieczenia chorobowego. W dniu 16 stycznia 2017 roku i 17 stycznia 2017 roku zawarł umowy zlecenie co skutkowało zawarciem tytułu do ubezpieczenia dobrowolnego chorobowego. Należy jednak zauważyć, że samo zawarcie umowy zlecenie tworzy jedynie domniemanie prowadzenia i wykonywania określonych w niej działalności, które może być obalone w toku postępowania przed Sądem. Jednocześnie należy zauważyć, jak to już wyżej wskazano, że kontynuowanie działalności zarobkowej w rozumieniu art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy zasiłkowej oznacza faktyczne podejmowanie, mimo orzeczonej niezdolności do pracy, czynności zarobkowych, a więc mających na celu zwiększenie przychodu w ramach działalności gospodarczej. Chodzi tu, więc nie tylko o samo zawarcie umowy zlecenia, czy też o samo opłacanie składek, ale o faktyczne wykonywanie czynności w ramach owej umowy, które mogą generować po stronie odwołującego się potencjalny zysk, który z kolei stanowiłby jego źródło utrzymania w okresie objętym niezdolnością do pracy. Należy, bowiem wyinterpretować cel, jaki przyświecał ustawodawcy przy wprowadzaniu takiej regulacji odmawiającej przyznania prawa do zasiłku osobie kontynuującej działalność zarobkową. Otóż niewątpliwie ustawodawcy chodziło o wyeliminowanie sytuacji, w których dana osoba zachowuje prawo do zasiłku chorobowego z tytułu poprzedniego zatrudnienia, a jednocześnie ma inne źródło dochodu (rzeczywistego lub potencjalnego) w okresie objętym zwolnieniem lekarskim, bądź też ma inny tytuł do ubezpieczenia chorobowego. Jednocześnie ustawodawca chciał ochronić osoby, które po ustaniu tytułu ubezpieczenia (po zakończeniu umowy cywilnoprawnej jak w tym wypadku) pozostają nadal niezdolne do pracy, co uniemożliwia im podjęcie jakiegokolwiek pracy zarobkowej i otrzymywanie dochodu umożliwiającego przeżycie i zabezpieczenie materialne. Stąd też niezwykle istotnym stało się ustalenie w toku niniejszego postępowania, czy w ramach owej umowy zlecenie zawartej z (...) rzeczywiście podejmował on jakiegokolwiek czynności oraz czy w jej ramach otrzymywał on jakiegokolwiek dochody, które umożliwiłyby mu utrzymanie w okresie niezdolności do pracy. Sąd miał na uwadze, że organ rentowy w swej argumentacji wskazywał na fakt, iż odwołujący się po dniu 17 stycznia 2017 roku miał otwarty tytuł ubezpieczenia chorobowego. W ocenie Sądu jednak brzmienie przepisu art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy zasiłkowej wyraźnie wskazuje, że ustawodawcy chodzi o kontynuowanie lub podjęcie działalności stanowiącej tytuł do objęcia ubezpieczeniem, czyli zawsze chodzi o podejmowanie w ramach tej działalności czy umowy jakichś czynności faktycznych, bądź też otrzymywanie z tytułu tej działalności dochodu. Ustawodawca wskazał, bowiem wyraźnie – „kontynuuje działalność zarobkową (...) stanowiącą tytuł do objęcia ubezpieczeniem” – sam fakt, iż umowa zlecenie stanowi tytuł do objęcia ubezpieczeniem musi być powiązany z faktycznym kontynuowaniem tej działalności, nie może istnieć w oderwaniu od zdolności ubezpieczonego do podejmowania czynności w ramach tej działalności i osiągnięcia z niej dochodu. Regulacja z art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy zasiłkowej w ocenie Sądu znajduje, więc zastosowanie do sytuacji,

w których ubezpieczony rzeczywiście po ustaniu tytułu ubezpieczenia zawiera umowę zlecenie, czyli podejmuje pewne czynności zmierzające do osiągnięcia dochodu, a jednocześnie nie uzyskuje tego dochodu..

W toku postępowania Sąd ustalił, że z tytułu zawartej umowy zlecenie odwołujący się nie otrzymał jakiegokolwiek przychodu w okresie orzeczonej niezdolności do pracy, o czym świadczą dokumenty złożone w toku sprawy przez (...) Brak jakiegokolwiek zarobku w tym okresie odnosi się do jego działalności gospodarczej. Niewątpliwie brak dochodu był spowodowany brakiem aktywności w ramach zawartej umowy zlecenie odwołującego się, co z kolei było efektem jego niezdolności do pracy.

Niezdolność ta uniemożliwiła odwołującemu się podejmowanie jakichkolwiek czynności w ramach działalności gospodarczej. Odwołujący się nie podejmował w okresie swej niezdolności do pracy żadnych faktycznych czynności..

Podsumowując powyższe należy zauważyć, że odwołujący się w okresie po dniu 1 stycznia 2017 roku, a więc po ustaniu tytułu ubezpieczenia związanego z jego zatrudnieniem, nie podjął swojej działalności zarobkowej, nie wykonywał on, bowiem faktycznie żadnych czynności w ramach zawartej umowy zlecenia, nie otrzymywał też z tytułu owych działalności żadnych dochodów w tym okresie. Taka sytuacja trwała także w okresie niezdolności odwołującego się do pracy. Powyższe oznacza, więc, że nie została spełniona negatywna przesłanka określona w art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy zasiłkowej, co z kolei prowadzi do wniosku, iż przy spełnieniu pozytywnych przesłanek z art. 7 pkt 1 tej ustawy należy uznać, iż odwołujący się zachowuje prawo do zasiłku chorobowego po ustaniu tytułu ubezpieczenia i w związku z tym należało przyznać mu prawo do zasiłku za wskazany w skarżonej decyzji ZUS okres.

W odniesieniu do powoływanego przez organ rentowy art. 17 ust. 1 ustawy zasiłkowej zgodnie, z którym ubezpieczony wykonujący w okresie orzeczonej niezdolności do pracy pracę zarobkową lub wykorzystujący zwolnienie od pracy w sposób niezgodny z celem tego zwolnienia traci prawo do zasiłku chorobowego za cały okres tego zwolnienia. Pracą zarobkową na gruncie komentowanego przepisu określa się wszelką aktywność ludzką, która zmierza do uzyskania zarobku, nawet gdyby miała ona polegać na czynnościach nieobciążających organizmu ubezpieczonego w istotny sposób. W niniejszej sprawie Sąd ustalił, że odwołujący nie wykonywał w okresie orzeczonej niezdolności do pracy - pracy zarobkowej z powodów wskazanych w akapitach powyższych uzasadnienia, gdyż wykonywanie wszelkich czynności zmierzających do uzyskania wynagrodzenia lub dochodu należałoby traktować, jako pracę zarobkową. Ponadto immanentną cechą zarobkowego charakteru jest otrzymywanie przez stronę która miałaby wykonywać pracę określonego dochodu z jej tytułu. Sąd zważył podobnie jak przy regulacji art. 13 ust 1 pkt 2 ustawy zasiłkowej, że celem wypłaty zasiłku chorobowego nie jest natomiast uzyskanie dodatkowej korzyści obok wynagrodzenia, dlatego zasiłek chorobowy wypłacany jest nie obok, ale zamiast wynagrodzenia będąc rekompensatą zarobku. Mając na względzie powyższe nie uzyskiwanie wynagrodzenia przez odwołującego oraz niepodejmowanie faktycznych czynności w ramach umowy zlecenie rozumianych, jako praca implikuje fakt, że w ocenie Sądu nie zostały spełnione przesłanki z art. 17 ust. 1 ustawy zasiłkowej. Wobec powyższego odwołujący nie stracił prawa do zasiłku chorobowego za okres zwolnienia.

Mają na uwadze powyższe Sąd orzekł jak w sentencji wyroku, zmieniając zaskarżoną decyzję ZUS dnia (...) znak: (...), poprzez przyznanie odwołującemu się S. J. (1) prawa do zasiłku chorobowego za okres od dnia 3 stycznia 2017 roku do dnia 24 stycznia 2017 roku.

(...)